

N:o 2.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående försäljning till direktionen för Mariefreds sjukstuga af visst Gripsholms slott tillhörande område; gifven Stockholms slott den 3 december 1909.

Under återopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen besluta

dels att ett å en af ingenjören M. Nyström år 1907 upprättad karta med röda gränslinjer utmärkt område a, b, c, d, innehållande 31 ar 77 kvadratmeter, må få från den för Gripsholms slott undantagna del af Gripsholms kungsladugård afsöndras och försäljas till Södermanlands läns landsting mot en köpeskilling af 217 kronor 90 öre samt under villkor i öfrigt såväl att de med lagfart å området förenade kostnader skola bestridas af köparen ensam som ock att blifvande ägare af området skall, där så påfordras, uppsätta och för all framtid underhålla stängsel i områdets gräns mot kronans mark,

dels ock att till statskontoret skola inlevereras och af detta ämbetsverk förvaltas de medel, som genom försäljningen inflyta, samt till Gripsholms slotts kassa från statskontoret öfverlämnas den årliga afkastningen af medlen, med rätt för slottskassan att disponera öfver denna afkastning.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Carl Swartz.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
3 december 1909.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve TAUBE,
Statsråden: PETERSSON,
 HEDERSTIERNA,
 SWARTZ,
 greve HAMILTON,
 greve EHRENSVÄRD,
 MALM,
 LINDSTRÖM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Swartz anförde härefter:
Enligt riksmarskalksämbetets skrifvelse den 14 maj 1875 till intendenten för Gripsholms slott har å Gripsholms slott tillhörande ägor upplåtits kostnadsfri byggnadsplats för ett mindre sjukhus för Mariefreds stad och kringliggande närmaste kommuner. Under erinran härom har direktionen för Mariefreds sjukstuga — som sjukhuset benämnes — i en af riksmarskalksämbetet med underdånig skrifvelse den 10 februari 1908 öfverlämnad skrift gjort underdånig framställning om inköp af nuvarande sjukhustomten och ett därtill gränsande område. I omförmälda skrift anför direktionen, att ifrågavarande sjukhus, som år 1875

kom till stånd genom frivilliga bidrag från enskilda personer samt till någon mindre del genom anslag från landstinget och närliggande kommuner, allt sedan dess varit till stort gagn för ortens befolkning, särskildt för de mindre bemedlade. Under sista tiden hade emellertid sjukstugans utrymme visat sig otillräckligt och byggnaden motsvarade numera till sin inredning ej heller en nyare tids fordringar och anspråk, hvilket allt gjort en om- och tillbyggnad af sjukstugan nödvändig.

I detta afseende åberopade direktionen Södermanlands läns landstings ansökningen bifogade handlingar för år 1907, af hvilka handlingar inhämtas, att landstingets revisorer i sin öfver 1906 års förvaltning afgifna revisionsberättelse anmärkt, bland annat, att antalet sängar vid sjukstugan vore otillräckligt och att de tvenne sjuksalarnas utrymme vore för ringa i förhållande till antalet i dem inrymda sjuksängar, i följd hvaraf det syntes revisorerna nödigt, att en tillbyggnad af sjukstugan ägde rum; att direktionen i anledning af nämnda anmärkningar och till afhjälpan af åtskilliga andra bristfälligheter gått i författning om uppgörande af ritning och kostnadsförslag till en erforderlig tillbyggnad af sjukstugan; samt att, sedan vid landstinget motion väckts därom, att landstinget skulle anslå medel för nämnda ändamål, landstinget på grund däraf och af vissa andra framställningar tillsatt en kommitté med uppdrag att utarbета förslag till ordnande af lasarets- och sjukstugaväsendet i dess helhet inom länet. Enligt hvad den af landstinget tillsatta lasaretskommittén meddelat, kunde landstinget emellertid icke förväntas vilja nedlägga några afsevärdare kostnader å sjukstugan, utan att densamma blifvit landstingets egendom; och hade kommittén i anledning häraf hos direktionen gjord framställning, huruvida sjukstugan kunde öfverlämnas till landstinget jämte fri och egen, för eventuell utvidgning tillräckligt stor tomt.

På grund häraf och då, såsom direktionen i den underdåniga ansökningen fortsätter, direktionen icke såge sig i stånd att med sjukstugans begränsade tillgångar själf verkställa ifrågavarande om- och tillbyggnad, hemställer direktionen, att Eders Kungl. Maj:t täcktes medgifva Mariefreds sjukstuga rätt att efter värdering af sakkunniga personer få enligt en af ingenjören M. Nyström år 1907 upprättad karta lösa ett å kartan med röda streck inneslutet område a, b, c, d, utgörande 31 ar 77 kvadratmeter, som vore erforderligt för sjukstugans ombyggnad och sjukvårdsinrättningens tidsenliga anordnande, och att, efter det sjukstugan erlagt den uppskattade värdesumman, det ifrågavarande området måtte få afsöndras från Gripsholms slott och med full äganderätt öfverlåtas till Mariefreds sjukstuga.

Af riksmarskalksämberet har tillika öfverlämnats, förutom andra handlingar och ofvanberörda karta, yttrande i ärendet af ståthållarämberet å Gripsholms slott, som tillstyrkt bifall till ansökningsen och därvid åberopat ett värderingsinstrument rörande området värde. Enligt denna värdering, som verkstälts af landtbrukaren Gust. Lind och länsmanen Emil Lennmalm, slutar området värde å 217 kronor 90 öre, däri 24,95 ar backe och byggnadsplats ingå, efter 6 öre för kvadratmetern, med 149 kronor 70 öre samt 6,82 ar åker, efter 10 öre för kvadratmetern, med 68 kronor 20 öre.

För egen del har riksmarskalksämberet hemställt, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgifva, att Mariefreds sjukstuga finge med äganderätt förvärfva ifrågavarande område att användas för sjukstugans ombyggnad och sjukvårdsinrättningens tidsenliga ordnande mot en köpeskillning af 217 kronor 90 öre samt under villkor att köparen ensam bestrede de med lagfart å området förenade kostnader.

Uti infordradt underdånigt utlåtande af den 22 maj 1908 har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Södermanlands län tillstyrkt bifall till ansökningsen samt i samband därmed öfverlämnat utdrag ur protokollet, hållet vid sammanträde med direktionen för Mariefreds sjukstuga den 28 därförutgångna mars. Af detta protokollsutdrag framgår, att direktionen icke hade något att erinra emot den gjorda värderingen, utan vore, för sjukstugans räkning, villig erlægga den uppskattade summan för det ifrågavarande området.

Efter erhållen nådig befallning har därefter medicinalstyrelsen den 20 februari 1908 afgifvit underdånigt utlåtande, däri styrelsen, då det för sjukstugans förvaltning borde vara fördelaktigt, att sjukstugatomten vore i landstingets ägo, tillstyrkt bifall till ansökningsen, synnerligast som anslag till en välbehöflig om- och tillbyggnad af sjukstugan syntes vara beroende på bifall till framställningsen.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Södermanlands län har sedermera inkommit med infordradt yttrande i ämnet från 1908 års landsting, däruti landstinget tillstyrkt bifall till ifrågavarande framställningsen.

Slutligen har statskontoret efter erhållen nådig remiss i underdånig skrifvelse den 20 mars 1909 förklarar sig icke hafva något att erinra mot den ifrågasatta försäljningsen.

För egen del finner jag goda skäl tala för, att ifrågavarande område varder med äganderätt upplåtet till den, som för sjukväsensens räkning ämnar vidare utnyttja detsamma. Af handlingarna framgår

emellertid, att ett sådant utnyttjande förutsättes skola ske icke af sökanden, direktionen för Mariefreds sjukstuga, utan af Södermanlands läns landsting. Under sådana förhållanden synes mig lämpligt, att området utan omgång försäljes direkt till landstinget. De ekonomiska uppoffringar af sjukstugan, som kunna fordras för landstingets öfvertagande af sjukhusinrättningen, blifva naturligen hvarken större eller mindre, om köpeskillingsmedlen för området inlevereras omedelbart eller genom landstinget till kronan. Under återopande i öfrigt af hvad jag förut i dag i tillämpliga delar anfört i fråga om försäljning af förra Djurgårdsinspektorsbostället Vik n:o 1 samt med tillkännagifvande att ifrågakvarande område tillhör den för Gripsholms slott undantagna del af den i öfrigt för statsverkets räkning utarrenderade Gripsholms kungsladugård om 9 mantal, hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen besluta,

dels att det å den af ingenjören Nyström år 1907 upprättade kartan med röda gränslinjer utmärkta område a, b, c, d, innehållande 31 ar 77 kvadratmeter, må få från den för Gripsholms slott undantagna del af Gripsholms kungsladugård afsöndras och försäljas till Södermanlands läns landsting mot en köpeskilling af 217 kronor 90 öre samt under villkor i öfrigt såväl att de med lagfart å området förenade kostnader skola bestridas af köparen ensam som ock att blifvande ägare af området skall, där så påfordras, uppsätta och för all framtid underhålla stängsel i områdets gräns mot kronans mark,

dels ock att till statskontoret skola inlevereras och af detta ämbetsverk förvaltas de medel, som genom försäljningen inflyta, samt till Gripsholms slotts kassa från statskontoret öfverlämnas den årliga afkastningen af medlen, med rätt för slottskassan att disponera öfver denna afkastning.

Denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen bifalla, och skulle till Riksdagen aflåtas nådig proposition af den lydelse, bil. litt. . . . vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Arvid Nordlindh.